

Monika Činátlová: Riziko rozvoje vzniku závislostí na technologiích u dětí na 1. stupni základních škol

1. Abstrakt	max. 5 bodů
Abstrakt shrnuje základní teze teoretické části práce, bohužel se nevěnuje podrobněji popisu praktické části, neuvádí její cíl ani výzkumná zjištění.	2 body

2. Odůvodnění a rešerše odborné literatury	max. 25 bodů
<p>Smysl a cíl práce je v úvodu jakžtakž zdůvodněn, nicméně i zde, stejně jako v celém textu, jsou formulace často nepřesné a mnohdy zavání spíše, než vědeckým či odborným stylem, stylem senzacechtivým.</p> <p>Pro některá tvrzení nejsou důkazy nebo nejsou podložena literaturou, např.: „U počítače by měly děti sedět pouze hodinu denně“ (str. 24). V některých kapitolách zcela chybí citace zdrojů (např. kap. 3).</p> <p>Chybí systematický přehled výzkumů prevalence srovnatelných poruch (nebo alespoň pokus o něj). Celkem bylo využito 13 zdrojů, není vůbec čerpáno ze zahraniční literatury (autorka sice uvádí „výzkum provedený ve Finsku“, ale zdroj zcela chybí).</p> <p>Názory citovaných autorů (rozuměj Nešpora a Frouzové) jsou nekriticky přejímány, chybí polemika.</p> <p>Zdroje nejsou citovány správně, např. k textu „Kalina“, ale jedná se o odkaz na Frouzovou in Kalina... Některé přímé citace nejsou v uvozovkách.</p> <p>„MKH-10“, „MKCH-10“ nebo „KMN-10“ (str. 9-10) = Mezinárodní klasifikace nemocí?!</p>	10 bodů

3. Logika struktury práce	max. 25 bodů
<p>Text není strukturován do kapitol zcela logicky podle témat, autorka např. opominula explicitně uvést rozdělení nelátkových závislostí, které je nicméně naznačeno v kapitolách 6 a 7 (Mobilní telefony a Počítače – tyto jsou navíc jako kapitoly 1. úrovně řazeny vedle témat Nelátkové závislosti a Příčiny vzniku nelátkových závislostí).</p> <p>Formální chyba v číslování kapitol (obsah: chybí kap. 3, samotný text: str. 9 – po kapitole č. 1 následuje ihned kapitola č. 3).</p> <p>Praktická část je strukturována lépe, logicky postupuje od cíle přes otázky a použité metody k výsledkům.</p>	11 bodů

4. Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků	max. 30 bodů
<p>Rozpor v popisu použitých metod analýzy dat: „Celý výzkum byl pojmán kvantitativně. Jednalo se o induktivní analýzu...“ (str. 26). Tamtéž dále: „Snaha o zhodnocení zda hraní těchto dětí nepřesahuje únosnou.“ CO?</p> <p>V popisu výzkumného souboru jsou rozpory, viz str. 26 nahoře a tabulka 2 na str. 27 (resp. není explicitně uvedeno, že v prvním případě se jedná o původní plán).</p> <p>Etické pochybení: na str. 27 jsou jmenovány konkrétní základní školy, v nichž se výzkum uskutečnil, ačkoliv není uvedeno sídlo, lze školy nepochybně identifikovat.</p> <p>Zdravotní potíže, které autorka přičítá hraní nebo používání počítačů, nejsou bohužel v dotazníku s těmito činnostmi přímo asociovány, takže i interpretace, že spolu souvisí, je neopodstatněná nebo alespoň přehnaná. To značně snižuje validitu těchto zjištění, což je velká škoda.</p> <p>Není vysvětleno, na základě jakých kritérií autorka zvýrazňuje v tabulkách jednotlivé hodnoty.</p> <p>Diskuze (str. 40): Jak přišla autorka na to, že více než třetina dětí zařazených do výzkumu je obézních? V dotazníku se na obezitu (resp. váhu a výšku nebo BMI) neptá.</p>	19 bodů

5. Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce	max. 15 bodů
<p>Práce přináší vcelku cenné poznatky z oblasti rizikového chování dětí vztahujícího se k moderním technologiím, které není dosud systematicky zkoumáno, ačkoliv tyto technologie pronikají do života dětí stále více a jimi způsobené problémy zejm. v oblasti psycho-sociální jsou diskutovány často. Objektivní příznaky (např. výčitky ze strany rodičů) i subjektivní (např. zdravotní) potíže možného problémového používání technologií a jejich výskyt bychom mohli považovat za nejzajímavější výzkumné teze a případná zjištění, nebýt nejasností zmíněných v bodu 4.</p>	10 bodů

Souhrnné hodnocení	max. 100 bodů
<p>I přes výše zmíněné výhrady je třeba vyzdvihnout výběr aktuálního tématu, ucházející zpracování praktické části a zejména snahu a osobní zájem autorky.</p> <p>Práci hodnotím celkově jako spíše slabou, nicméně ji doporučuji připustit k obhajobě při státní závěrečné bakalářské zkoušce s hodnocením dobrá.</p>	52 bodů

Doporučené otázky k obhajobě

Vysvětlete své tvrzení: „Ve třídě byl přítomen adiktologický pracovník, ... aby se děti nebály uvádět pravdivé odpovědi“ (str. 26). – Jakým způsobem lze podpořit pravdivost výpovědí respondentů při sběru dat pomocí dotazníku?

Lze u 10-11letých dětí hovořit vůbec o závislosti (resp. návykové poruše) z hlediska diagnostiky dle MKN-10? Pokud ano, jaké jsou pro to argumenty?

v Praze, 6. září 2010

Jaroslav Vacek

